Programa CAT

El dret a tenir drets.
Hannah Arendt en el món d'avui



XVIII COL·LOQUI INTERNACIONAL WALTER BENJAMIN

Portbou

25, 26, 27 de setembre de 2026

XVIII COL·LOQUI INTERNACIONAL WALTER BENJAMIN 2026

Aquesta trobada anual impulsada a l'estela de Walter Benjamin es planteja, d'una banda, com una plataforma de discussió sobre temàtiques i autors afins a la producció teòrica de Walter Benjamin i, de l'altra, com un marc per posar sobre la taula qüestions que afecten el mateix present i que poden ser analitzades i tractades amb l'utillatge heretat de Walter Benjamin i d'altres personalitats intel·lectuals que hi van mantenir coneixença i relació o que li foren coetanis. Aquest fou el cas de la filòsofa Hannah Arendt.

El passat mes de desembre de 2025 va fer cinquanta anys de la mort d'aquesta intel·lectual judeoalemanya. Mitjançant el col·loqui, mig segle després del seu decés, es torna a fer present a Portbou, el lloc on, el 1941, ella sí que va aconseguir travessar la frontera des de França per prosseguir el seu viatge d'exili cap als Estats Units. Portbou és, doncs, una cruïlla transfronterera física i alhora un lloc simbòlic clau per cartografiar críticament el nostre present. Aprofitant aquest marc simbòlic únic, es proposa revisitar el pensament i la trajectòria de Hannah Arendt, així com la seva vigència en la teoria crítica contemporània i la pràctica política.

En un món com l'actual, en el marc d'una profunda crisi dels discursos vinculats a la democràcia, a l'humanisme i a les cultures polítiques crítiques, en què es posa en dubte tenir «el dret a tenir drets», com va assenyalar Hannah Arendt, es creu necessari tornar a debatre alguns dels aspectes del seu llegat, entre els quals sobresurten temes com l'estatus de les persones refugiades, el totalitarisme, el poder, la violència, la llibertat, l'espai públic i el sentit de l'acció política, per citar-ne alguns que estan presents en el seu corpus de pensament i que, sovint, dialoguen amb Walter Benjamin.

*Hi haurà ***traducció simultània*** de l'anglès al català/francès/castellà i del català/castellà a l'anglès/francès.

PROGRAMA

Divendres 25. Portbou. Sala La Congesta

Sessió inaugural

18.30h Presentacions institucionals.

19.00h Conferència d'obertura. «"Estem salvats." El viatge de Hannah Arendt de París a Nova York». **Thomas Meyer** (assagista i filòsof).

20.00h Debat i preguntes.

20.30h Inauguració de l'exposició "Els somnis de Walter Benjamin", de **Gemma Romero Goday** (trasllat dels assistents a la Sala Walter Benjamin).

Dissabte 26. Portbou. Sala La Congesta

Sessió de matí

10.00h «La mentida com a forma de govern: Hannah Arendt enfront del col·lapse del món en comú». **Máriam Martínez-Bascuñán** (Universitat Autònoma de Madrid).

11.00h Pausa cafè.

11.30h «Brins d'esperança en temps autoritaris». **Judith Butler** (Universitat de Califòrnia, Berkeley, EUA).

13.30h **Acte institucional d'homenatge a Walter Benjamin**. Cementiri de Portbou.

Sessió de tarda

16.00h «La incerta vigència de la categoria de totalitarisme en l'època postotalitària». **Agustín Serrano de Haro Martínez** (Instituto de Filosofía - CSIC).

17.00h Pausa cafè.

17.30h «El dret a (no) migrar». **Blanca Garcés-Mascareñas** CIDOB (Barcelona Centre for International Affairs).

20.30h Teatre *Caure / To Fall* d'**Helena Tornero**. Companyia teatral Ad Hoc.

L'obra de teatre *Caure / To fall*, de la directora i dramaturga Helena Tornero, proposa un viatge per la vida, els fets i les emocions d'una dona que és moltes dones alhora. L'obra es construeix com una batalla escènica amb salts temporals que recorren diverses dècades del franquisme, dels anys quaranta als setanta del segle XX. Una iniciativa del Memorial Democràtic en el marc del projecte europeu **WIRE (Women in Resistance)** liderat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Diumenge 27. Portbou

08.00h Ruta Walter Benjamin. Itinerari a peu de Banyuls a Portbou. Amb intervenció artística a càrrec del guanyador/a de la XIV Beca de Creació Artística de la **Nau Côclea** i el MUME.

Inscripcions: Abans del dia 21 de setembre de 2026
Tel. (0034) 972 556 533 - info@museuexili.cat
Punt de trobada: Oficina de Turisme de Portbou. Passeig Lluís Companys, s/n.
Trasllat gratuït al punt de sortida.

XVIII Col·loqui Internacional Walter Benjamin 2026

Organitza

Col·labora

D.L. B 15806-2026